

รายงาน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่งโพธิ์ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๕

องค์การบริหารส่วนตำบลท่งโพธิ์
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆการป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบพนักงานและผู้บริหารทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ โดยใช้แนวทางปฏิบัติตามคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จัดทำโดยสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ จะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ จะไม่มีการทุจริตหรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานอย่างใด

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๕

๑.การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กร

๑.๑ ส่วนราชการ/อำนาจหน้าที่

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ ได้รับประกาศจัดตั้ง เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๓๙ มีผลตั้งเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๙ (ตามที่ได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๓ ตอนที่ ๙๐ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๙) ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ อยู่ทางทิศเหนือของอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ห่างจากตัวอำเภอนาดี ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๙๕ กิโลเมตร พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเชิงเขา ประกอบด้วยภูเขาและป่าไม้ ๓๐ %พื้นที่ตำบล ๙๔,๖๖๕ ไร่หรือ ๑๕๑.๔๖ ตารางกิโลเมตรพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำการเกษตร ๖๖,๒๖๖ ไร่ (๗๐%) เช่น มันสำปะหลัง สวนไม้ผล ยางพารา ไม้ยูคาลิปตัส ราชการประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินทั้งตำบลบางหมู่บ้านเป็น เขตนิคมสหกรณ์ ๒๐% ตำบลทุ่งโพธิ์ มีหมู่บ้าน ๗ หมู่บ้าน จำนวนประชากร ชาย ๓,๖๐๔ คน หญิง ๓,๕๗๕ คน รวม ๗,๑๗๙ คน จำนวนครัวเรือน ๓,๑๐๓ ครัวเรือน แบ่งส่วนการบริหารส่วนราชการประกอบด้วย

๑.สำนักปลัด มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานการเจ้าหน้าที่ งานพัฒนาชุมชน การส่งเสริมสวัสดิการเด็กและ เยาวชน งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานธุรการ งานกฎหมาย งานสาธารณสุข งานวางแผนบุคลากรและ งานทะเบียนประวัติ และงานอื่นๆที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดในองค์การบริหารส่วน ตำบล

๒.กองคลัง มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานการจ่าย การรับ การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงินและเอกสาร ทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกา งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จบำนาญ เงินอื่นๆ งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่างๆการจัดบัญชีทุกประเภท ทะเบียนคุมเงิน รายได้และรายจ่ายต่างๆ การควบคุมการเบิกจ่าย งานทำงบทดลองประจำปี ประจำปี งานเกี่ยวกับพัสดุของ องค์การบริหารส่วนตำบล และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

๓.กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การจัดการบริหารการศึกษา การศึกษาในระบบการศึกษา การจัดการศึกษาปฐมวัย อนุบาลศึกษา โดยให้มีงานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานแผน และโครงการ งานระบบสารสนเทศ งานงบประมาณ งานการศึกษาปฐมวัย งานโรงเรียน งานพัฒนาสื่อเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา งานส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตร งานกีฬาและนันทนาการ งานกิจการ ศาสนา งานส่งเสริมประเพณีศิลปวัฒนธรรม และงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๔.กองช่าง มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและงานเขียนแบบ การตรวจสอบ การก่อสร้าง งานควบคุม ตามระเบียบกฎหมาย งานแผนการปฏิบัติงานก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้างและซ่อมบำรุง งาน แผนงานด้านวิศวกรรม เครื่องจักรกล การรวบรวมประวัติติดตาม การควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องกล การควบคุม การบำรุงรักษาเครื่องจักรกลและยานพาหนะ งานเกี่ยวกับแผนงาน ควบคุม เก็บรักษา การเบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์ อะไหล่ น้ำมันเชื้อเพลิง และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

๕.หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานตรวจสอบบัญชี ทะเบียน เอกสารการเบิกจ่ายเงิน ตรวจสอบภาษีทั้งภายนอกและภายใน การตรวจสอบพัสดุและทรัพย์สิน การตรวจสอบการทำประโยชน์จากทรัพย์สิน ของเทศบาล และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ จำนวนบุคลากร/ประกอบด้วย

หน่วยงาน	พนักงาน อบต.	ลูกจ้าง ประจำ	พนักงานจ้าง ตามภารกิจ	พนักงานจ้าง ทั่วไป	พนักงานจ้าง เหมา	รวม
สำนักปลัด	๖	๑	๑๐	๔	๒	๒๓
หน่วยตรวจสอบภายใน	๑	-	-	-	-	๑
กองคลัง	๓	-	๔	-	-	๗
กองช่าง	๒	-	๔	-	๑	๗
กองการศึกษาฯ	๕	-	๒	-	๔	๑๑
รวม	๑๗	๑	๒๐	๔	๗	๔๙

จากข้อมูลภารกิจ และจำนวนบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ ที่จะต้องปฏิบัติงานอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ให้ดีขึ้น จึงขอวิเคราะห์ความเสี่ยงในการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ โดยใช้หลัก SWOT Analysis ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายใน ประกอบด้วย

จุดแข็ง (Strength : S)

๑.องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารภายในที่ชัดเจน และมีคำสั่งมอบหมายเจ้าหน้าที่ในทุกระดับ

๒.มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานการบริหารงานและส่วนราชการในสังกัดว่าเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ ฯลฯ หรือไม่

๓.มีการมอบหมายงานในลักษณะตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) เช่น กำหนดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ออกใบเสร็จรับเงินและลงบัญชีไม่ให้อยู่ในความรับผิดชอบของบุคคลเพียงคนเดียว

๔.องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ มีมาตรการเพื่อให้บุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ ดำเนินการตามประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ เรื่องการแสดงเจตจำนงสุจริต เสริมสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสในการบริหารราชการ

๕.มีการประชุมผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ อย่างสม่ำเสมอเพื่อติดตามงาน แจ้งข้อราชการ นโยบาย และระเบียบกฎหมายต่างๆ

๖.มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ และผลการดำเนินงาน ทางสื่อต่างๆ

จุดอ่อน (Weaknesses : W)

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์มีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ทำให้การดำเนินการเกิดความล่าช้า และไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย

โอกาส (Opportunities : O)

๑.ระเบียบกฎหมายที่กำหนดให้มีกลไกในการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๖๓ บัญญัติว่า “รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมและให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๗๖ “รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปเป็นตามหลักการหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ”

๒.คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗

ข้อ ๑ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิด การทุจริตประพฤติมิชอบได้

๓.การขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ถือเป็นการแปลงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความตระหนักที่จะกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม และมาตรการใดๆ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๔.การกำหนดให้ทุกหน่วยงานต้องประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ถือเป็นโอกาสที่ทุกหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทบทวนการปฏิบัติงานและการบริหารเพื่อปรับการทำงานและการบริหารงานองค์กรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ป.ป.ช. กำหนด เพื่อให้องค์กรเป็นองค์กรที่โปร่งใสปราศจากการทุจริตอันจะเกิดภาพลักษณ์ที่ดีกับองค์กร

๕.การตรวจสอบการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความระมัดระวังในการปฏิบัติงานมากขึ้น ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายมีความคุ้มค่า

อุปสรรค (Threat : T)

ระเบียบ กฎหมายในการปฏิบัติงานบางเรื่องขาดความชัดเจน ทำให้การปฏิบัติงานอาจจะทำให้เกิดการสับสนต่อการทุจริตได้ เช่น การกำหนดราคากลาง ซึ่งพัสดุบางรายการมิได้มีการกำหนดไว้ในประกาศของกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง หรือพาณิชย์จังหวัด

๒. หลักการและเหตุผล

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ของ ศาสตราจารย์ ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ และคณะพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศต้องดำเนินการด้านการจัดซื้อจัดจ้างการทำโครงสร้างพื้นฐานการบริหารงานบุคคล และการออกใบอนุญาตภายใต้กฎหมายระเบียบข้อบังคับหลายฉบับ ซึ่งมีลำดับขั้นที่แตกต่างกันไปโดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่วางหลักการ โดยภาพรวมถึงมีการบัญญัติกำหนดรายละเอียดไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองต่างๆ ที่ออกโดยกระทรวงมหาดไทย หรือองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่างๆ ดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้ระบบการตรวจสอบซึ่งมีอยู่หลายช่องทางได้แก่ การตรวจสอบโดยกลไกทางการเมือง การตรวจสอบโดยองค์กรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงตรวจสอบ โดยองค์กรที่มีบทบาทในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การตรวจสอบโดยองค์กรตุลาการ และการตรวจสอบจากภาคประชาชน สำหรับสภาพข้อเท็จจริงการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยนั้น พบว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนและถูกชี้มูลความผิดมากที่สุด ขณะเดียวกันการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานเป็นกิจกรรมที่พบว่ามีกรกระทำทุจริตมากที่สุดหากพิจารณาสาเหตุของการทุจริตสามารถจำแนกได้เป็น ๒ ส่วนคือ

๑.สาเหตุในภาพรวมได้แก่ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจความด้อยประสิทธิภาพในการตรวจสอบการทุจริตของหน่วยงานตรวจสอบการถือปฏิบัติโดยยึดตามบรรทัดฐานจากส่วนกลางและคุณภาพของคน

๒.สาเหตุเฉพาะประเภทการทุจริตประกอบด้วย

๒.๑ การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างและทำโครงสร้างพื้นฐานมีสาเหตุมาจากกฎเกณฑ์ทางกฎหมายที่ใช้ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างการกำหนดราคากลางที่สูงกว่าสภาพความเป็นจริงการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างผู้ประกอบการกับบุคลากรในองค์กรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างนักการเมืองระดับชาติเจ้าหน้าที่ส่วนราชการส่วนกลางกับผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งปัจจัยทางการเมืองตลอดจนปัจจัยจากการขาดความโปร่งใสในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและเงื่อนไขจากการขาดกลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ

๒.๒ การทุจริตในเรื่องการบริหารงานบุคคลมีสาเหตุมาจากกฎเกณฑ์ที่ซับซ้อนในการบริหารงานบุคคลให้อำนาจในการบริหารงานบุคคลแก่ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีมากเกินไป รวมทั้งปัญหาในเชิงองค์กรบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีจำนวนมากเกินไปอันนำมาซึ่งการทุจริตโดยการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามมา

๒.๓ การทุจริตในเรื่องการออกใบอนุญาต มีสาเหตุมาจากกฎหมายที่มีหลายฉบับซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการออกใบอนุญาตส่วนหนึ่งไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ขออนุญาต รวมทั้งระบบในการบริหารราชการภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งที่ไม่มีประสิทธิภาพ สำหรับมาตรการในการแก้ไขปัญหาการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยนั้นมีหลายประการ อย่างไรก็ตามมาตรการเหล่านี้มีพื้นฐานภายใต้หลักการเดียวกันได้แก่หลักความโปร่งใส หรือหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักความรับผิดชอบ หลักการห้ามบุคคลเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับหน้าที่ของตน โดยนำเอาหลักการดังกล่าวมาเสริมสร้างกระบวนการในการดำเนินการของท้องถิ่นเพื่อเป็นการป้องกันหรือลดโอกาสแรงจูงใจหรือความเสี่ยงในการทุจริต

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาดไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance and Clean Thailand)” กำหนดพันธกิจเพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริตยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนและปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากลผ่านยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ สร้างคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปราม และยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดยเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ คือ ประเทศไทยมีดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งมีการกำหนดแนวทางและกลไกในการดำเนินงานที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพประสิทธิผลและตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตได้อย่างทันที่ สำหรับหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชนภาคประชาสังคม รวมถึงภาคส่วนอื่นๆ ในประเทศไทยสามารถนำไปปรับใช้ในงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ประเทศไทยของเราสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างสง่างามท่ามกลางกระแสโลกปัจจุบัน

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ที่มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อบริการต่างๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติเกิดการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกัน ลักษณะการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

๑.การทุจริตด้านงบประมาณการทำให้บัญชีจัดซื้อจัดจ้างและการเงินการคลังส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.สภาพหรือปัญหาการทุจริตที่เกิดจากตัวบุคคล

๓.สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

๔.สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม

๕.สภาพหรือลักษณะปัญหาการทุจริตที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

๖.สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ

๗.สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจและมีอิทธิพลท้องถิ่นการทุจริตในหลายรูปแบบดังกล่าวจากงานวิจัยของมาตาลักษณ์อรุณโรจน์(๒๕๕๔) พบว่าสาเหตุที่ก่อให้เกิดการทุจริตในสังคมไทยมี ๒ ประการ ได้แก่

๗.๑ การใช้วัฒนธรรมแบบไทยๆ ในทางที่ผิด

๗.๒ ปัญหาเรื่องตัวบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ กล่าวคือ ระบบอาวุโสและระบบอุปถัมภ์นำไปสู่การเอื้อประโยชน์ในทางมิชอบให้แก่ญาติมิตรและพวกพ้องรวมทั้งการตรวจสอบความโปร่งใสขาดประสิทธิภาพทำให้สังคมเห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติอย่างไรก็ตามวัฒนธรรมดังกล่าว เป็นเพียงตัวเสริมให้เกิดโอกาสในการทุจริตเท่านั้น ปัญหาสำคัญที่สุดอยู่ที่การขาดจิตสำนึก ความซื่อตรงของบุคคลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ความโลภมากในอำนาจและทรัพย์สินอยู่เหนือความรับผิดชอบและศักดิ์ศรีในการปฏิบัติหน้าที่จนนำไปสู่การทุจริตด้วยวิธีการใหม่ๆ ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

สาเหตุและปัจจัยที่สำคัญที่นำไปสู่การทุจริตมีอีกหลายประการนับตั้งแต่ เรื่องของโอกาสในการทำทุจริตที่เกิดจากช่องว่างของกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ การผูกขาดผลประโยชน์ทางธุรกิจกับการดำเนินงานของรัฐค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสมของข้าราชการ การขาดคุณธรรมเอาประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่ยึดประโยชน์ส่วนร่วม ค่านิยมยกย่องคนที่มีเงิน ทัศนคติว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติความไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมืองระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม มีส่วนทำให้คนมุ่งสร้างความร่ำรวยวัตถุนิยมเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ มีแนวโน้มที่จะทำการทุจริตรวมทั้ง “โครงสร้างทางสังคมที่บิดเบี้ยว” มีความเหลื่อมล้ำมีช่องว่างระหว่างคนจน – คนรวย คนมีอำนาจ- คนซึ่งไร้อำนาจ ทำให้แสวงหาหนทางที่จะลดช่องว่างโดยการทุจริตมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนากลไกป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้มีความเข้มแข็งทั้งในส่วนของกฎหมาย กฎระเบียบและยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ เพื่อให้ส่วนราชการทุกกอง/ฝ่ายในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ นำไปปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๓. วัตถุประสงค์การจัดทำแผน

๑. เพื่อแสดงเจตจำนงทางการเมือง ในการต่อต้านการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์
๒. เพื่อสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต โดยเสริมสร้างจิตสำนึก และความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้าง ให้บังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนในท้องถิ่น ปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม การขัดกันแห่งผลประโยชน์ และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
๓. เพื่อให้การบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
๔. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวัฒนธรรม
๕. เพื่อเสริมสร้างและปรับปรุงกลไกในการตรวจสอบถ่วงดุลให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

๔. เป้าหมาย

๑. ผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้าง มีจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตามมาตราฐานจริยธรรม การขัดกันแห่งผลประโยชน์และแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์บริหารราชการเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๓. ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ในการจัดทำแผนให้ความเห็นชอบโครงการขนาดใหญ่ ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมติดตามประเมินผลโครงการ

๔. กลไกการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์มีความเข้มแข็งในการตรวจสอบ

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์มีโครงการ กิจกรรม และมาตรการ มีประสิทธิภาพลดโอกาสในการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบจนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน

๕. ประโยชน์ของการจัดทำแผนปฏิบัติการ

๑. ผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้าง มีจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นและสามารถบริหารราชการเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

๒. ภาคประชาชนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ ในการจัดทำแผนพัฒนาให้ความเห็นโครงการขนาดใหญ่ ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมติดตามประเมินผลโครงการ อันจะนำมาซึ่งการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

๓. สามารถพัฒนาระบบกลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการของทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

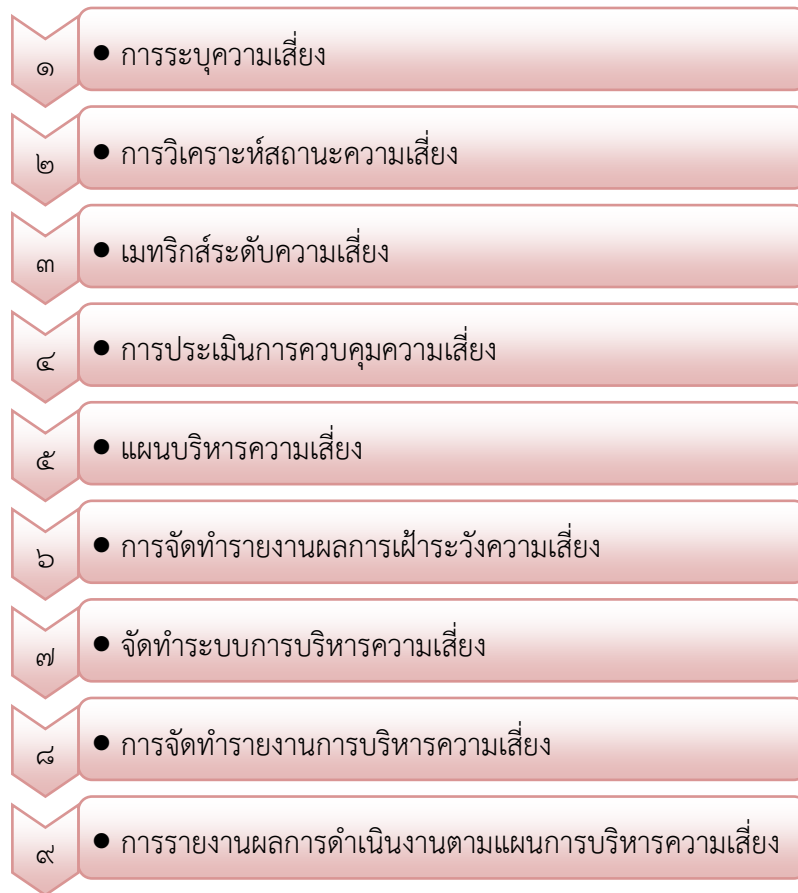
๔. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ มีมาตรการที่กำหนดไว้ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ ทำให้ประชาชนทราบขั้นตอนและระยะเวลาการทำงาน ลดข้อผิดพลาดของงาน ลดโอกาสในการกระทำการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ทำให้การบริการประชาชนมีประสิทธิภาพและคุณภาพมากขึ้น และประชาชนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

รายงานประเมินความเสี่ยงทุจริตการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ ปีพ.ศ. ๒๕๖๕ มีรายละเอียดดังนี้

๑. กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ
 - ๑.๑ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดซ้ำอีก
 - ๑.๒ Detective : ฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้น หรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
 - ๑.๓ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่ พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่าโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก
 - ๑.๔ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันปราบปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าอนาคต (Unknown Factor)
๒. ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย
 - ๒.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)
 - ๒.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
 - ๒.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๓. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน “การเบิกจ่ายค่าตอบแทน”

ตาราง ๑ ระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor	Unknown Factor
บุคลากรเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดยไม่ปฏิบัติงานจริง หรือไม่ชี้แจงผลการปฏิบัติงานส่วนบุคคลต่อผู้บริหาร		✓

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงทางทุจริต จากตารางที่ ๑ มาแยกเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตาราง ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
บุคลากรเบิกค่าตอบแทนการ ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดย ไม่ปฏิบัติงานจริง หรือไม่ชี้แจงผล การปฏิบัติงานส่วนบุคคลต่อ ผู้บริหาร		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่ายทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่ายทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น การเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง)
บุคลากรเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดย ไม่ปฏิบัติงานจริง หรือไม่ชี้แจงผล การปฏิบัติงานส่วนบุคคลต่อ ผู้บริหาร	๒	๑	๒

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
บุคลากรเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดย ไม่ปฏิบัติงานจริง หรือไม่ชี้แจงผล การปฏิบัติงานส่วนบุคคลต่อ ผู้บริหาร	๒	

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
บุคลากรเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดยไม่ปฏิบัติงานจริง หรือไม่ชี้แจงผลการปฏิบัติงานส่วนบุคคลต่อผู้บริหาร	✓		

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

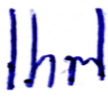
อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตาราง ๔ แสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
บุคลากรเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดยไม่ปฏิบัติงานจริง หรือไม่ชี้แจงผล การปฏิบัติงานส่วนบุคคลต่อ ผู้บริหาร	ดี	✓		

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการดำเนินการ ป้องกัน	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ด้านความเสี่ยงการ ทุจริตในความ โปร่งใสของการใช้ จ่ายงบประมาณ และการบริหาร จัดการทรัพยากร ภาครัฐ	การเบิกจ่าย ค่าตอบแทน	บุคลากรเบิก ค่าตอบแทนการ ปฏิบัติงานนอกเวลา ราชการ โดยไม่ ปฏิบัติงานจริง หรือไม่ชี้แจงผล การ ปฏิบัติงานส่วน บุคคลต่อ ผู้บริหาร	๑.จัดทำบัญชีลงเวลา ปฏิบัติงานนอกเวลา ราชการ ๒.มีคำสั่งแต่งตั้ง ผู้ตรวจการปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ ๓.ให้ผู้ปฏิบัติงานจัดทำ รายงานการปฏิบัติงาน นอกเวลาทุกครั้ง	ต.ค.๖๔ – ก.ย.๖๕	ทุกส่วนราชการ

(ลงชื่อ)

(นายชูชาติ บำรุง)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์